

Veřejné zakázky

Stavební fórum, 10.6.2010

**Efektivita veřejného investičního procesu
versus efektivita veřejného zadávání**

Analýza předpokladů v České republice

Mott MacDonald

Základní otázky veřejného nakupování - veřejného investování

PROČ veřejný sektor nakupuje?

KDO za veřejný sektor nakupuje?

JAKÝM ZPŮSOBEM a **CO** veřejný sektor nakupuje?

JAK je nákup ve prospěch veřejného sektoru **REALIZOVÁN**?

JAK je předmět nákupu veřejného sektoru **VYUŽÍVÁN /
PROVOZOVÁN**?

Společnost Mott MacDonald získala v roce 2010 již popáté prestižní ocenění Best Technical Adviser Awards 2010 v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru (PPP).

Mott MacDonald

Aktuální kontext: rozpočtové škrty zemí EU 2010 (výhledy)

- **Velká Británie** - 90 miliard GBP (2011-2014)
- **Itálie** - 24 miliard EUR (2011-2013)
- **Německo** - do roku 2014 – 80 miliard EUR
- **Institut pro hospodářské záležitosti** (Velká Británie)
  - průměrný hospodářský růst činil v době po druhé světové válce 2,5 procenta ročně
  - v příštích desetiletích nemůže být vyšší než 1,5 procenta
  - Centrum pro ekonomické reformy (VB) „počet obyvatel v důchodovém věku v příštích 25 letech stoupne o 32 procent a lidí starších 85 let se zdvojnásobí“
- **Česká republika** - ??? (veřejné zakázky v ČR – cca 17% HDP)

Projektový cyklus – investiční projekt

Převzato: Aid Delivery Methods: Project Cycle Management Guidelines, Evropská komise, Brusel. March 2004

Společnost Mott MacDonald získala v roce 2010 již popáté prestižní ocenění Best Technical Adviser Awards 2010 v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru (PPP).

Hlavní účel veřejného zadávání v ČR

„Účelem každého zadávacího řízení by měl být výběr nejvhodnějšího řešení, uzavření smlouvy na veřejnou zakázku a její uskutečnění, a sice na základě výběru pro zadavatele nejvýhodnější nabídky (ať už na základě nejnižší ceny či celkově ekonomicky nejvýhodnější nabídky) při dodržení pravidel otevřené soutěže. ZVZ totiž popisuje zvláštní způsob kontrakčního jednání, ke kterému dochází mezi zadavatelem na straně jedné a dodavatelem jednotlivých plnění, která mají být hrazena z veřejných prostředků, na straně druhé. Hlavním účelem takové významně formalizované, jinak však stále soukromoprávní kontraktace, nad níž je uskutečňován dohled v režimu práva veřejného, je efektivnost vynakládání veřejných prostředků a jejich přímá či zprostředkovaná úspora a zajištění účinné konkurence.“

Rozsudek Krajského soudu v Brně 62 Ca 28/2008-74, str. 5 a 6

Společnost Mott MacDonald získala v roce 2010 již popáté prestižní ocenění Best Technical Adviser Awards 2010 v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru (PPP).

Účel *versus* prostředky veřejného nakupování, hodnota za peníze

- **Účel:** hospodářský účel (účinnost, účelnost, hospodárnosti – 3E) - tzv. nejvyšší přidaná hodnota = angl. best value for money
- **Prostředky:** pravidla veřejného zadávání (ZVZ a KZ) a další procesní pravidla veřejných výdajů (investování)
- **Hodnota za peníze:**
  - „Optimální kombinace celoživotních nákladů a kvality (vhodnost pro daný účel) zboží či služby, která splňuje požadavky uživatele“
  - „Užitek získaný z každého nákupu nebo každé utracené peněžní částky. HzP není založena jen na minimální kupní ceně (economy) ale také na maximální efektivitě (efficiency) a účinnosti (effectiveness) nákupu.“

Proces veřejného nakupování v ČR

- obecné zhodnocení

- **Prostředky:** v zásadě pouze transpozice směrnic ES, chybějící účel právní úpravy bez souvisejících zásad 3E, ÚOHS nekontroluje „hospodárnost“, hodnotící kritéria bez omezení, ostatní pravidla nakupování veřejného sektoru – fragmentární, role NKÚ omezená (*ex post*)
- **Účel:** v zásadě koncepčně, metodicky, systémově neřešen výdajový (investiční) proces z ekonomických hledisek – pouze vyjmenovány zásady 3E v rozpočtových předpisech
- **Výchozí podmínky:**
  - cca 6400 obcí a souvisejících subjektů obcí
  - velké množství sektorových zadavatelů
  - velké množství ostatních dotovaných dodavatelů
  - realizace projektů fondů ES

Proces veřejného nakupování v ČR – zhodnocení po základních otázkách

PROČ veřejný sektor nakupuje?

- institucionalizován v zásadě jen koncesní projekt v koncesním zákoně, ale metodicky nedořešen (metodika – v zásadě jen odbor MMR – 8 osob)

KDO za veřejný sektor nakupuje?

- v zásadě se nakupuje fragmentárně bez efektivnějšího centrálního zadávání v případech, kdy je to vhodné

JAKÝM ZPŮSOBEM a CO veřejný sektor nakupuje?

- ZVZ, který však v zásadě „nejde dál“ než směrnice ES, KZ, absence řešení integrace problematiky veřejné podpory (zejména veřejné služby)

JAK je nákup ve prospěch veřejného sektoru REALIZOVÁN?

- není systematicky řešeno (mimo projekty fondů ES), absence kontroly podstatných změn smlouvy

JAK je předmět nákupu veřejným sektorem VYUŽÍVÁN / PROVOZOVÁN?

- ??? (mimo projekty fondů ES)

Příklad Velká Británie: Office of Government Commerce (OGC)

- nezávislý úřad HM Treasury založený v dubnu 2000 - zajištění dosažení nejlepší hodnoty za peníze při veřejných výdajích
- funkce metodika, systémového integrátora a kontrolora veřejných nákupů dle principu „řádného hospodáře“ (celý proces veřejných výdajů)
- Šest cílů:
  - 1. Dosažení hodnoty za peníze u veřejných výdajů třetích stran.
  - 2. Realizace projektů v čase, kvalitě a nákladů při dosažení přínosů.
  - 3. Maximální využití státního hmotného majetku.
  - 4. Dosažení trvale udržitelného veřejného zadávání a trvale udržitelného provozování státního hmotného majetku.
  - 5. Podpora dosažení politických cílů vlády.
  - 6. Zlepšení schopností centrální vlády ve veřejném zadávání, projektovém a programovém managementu a správy státního hmotného majetku.

Společnost Mott MacDonald získala v roce 2010 již popáté prestižní ocenění Best Technical Adviser Awards 2010 v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru (PPP).

Stavebnictví v ČR a veřejný investiční proces – otázka zájmů?

„Je v zájmu stavebních firem, aby veřejné výdaje šly na efektivní projekty s vysokou přidanou hodnotou a daný výdaj reprezentoval nejvyšší přidanou hodnotu???

Krátkodobě možná nikoliv, ale střednědobě a dlouhodobě v Evropě, včetně ČR z hlediska trvalé ekonomické udržitelnosti, zejména v této době zcela určitě.

Společnost Mott MacDonald získala v roce 2010 již popáté prestižní ocenění Best Technical Adviser Awards 2010 v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru (PPP).

Děkuji Vám za pozornost

www.mottmac.com

Mgr. Petr Dovolil

Senior konzultant

E-mail: petr.dovolil@mottmac.com

Mobil: +420 602 382 380

Fax: +420 221 412 800